

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

PREȚIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austró-Ungari'a:
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PREȚIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

INVITARE DE PRENUMERATIUNE

LA

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

*Fóia bisericésca, scolastica, literara si
economica.*

Cu 1. Iuliu stilu vechiu deschidemu abona-
mentu nou pe semestrulu alu II-lea la „Biseric'a
si Scól'a.“

Rugàmü pre toti domnii abonenti de pana a-
cuma, cari dorescu a avé fóia nòstra si pe viitoriu,
se binevoiesca a tramite la „Tipografi'a diecesana“
pretiulu de prenumeratiune care e:

PENTRU AUSTRO-UNGARI'A:

PE UNU ANU 5 fl. — cr.
„ 1/2 „ 2 fl. 50 cr.

PENTRU ROMANI'A SI STRAINETATE:

PE UNU ANU 14 franci.
„ 1/2 „ 7 fr.

*Sprijinulu moralu si materialu, de care pana
acuma s'a bucuratu fóia nòstra, ne indreptatiesce
a sperá, cà si in viitoriu vom fi imbratisiati de
aseminea simpathii calduróse precum si de buna-
vointi'a nestramutata a On. Publicu cetitoriu.*

Redactiunea.

Unu cuventu

catra elevii abiturienti ai seminariulu
diecesanu.

Tienemu multu la tenerime, pentru cà teneri-
mea este speranti'a, si in tenerime se concentréza vii-
torulu popóreloru!

Si cu omulu teneru nici odata nu se póte vorbí
atât de multu, cá se fia de ajunsu.

Omulu teneru se insufletiesce, si se inspira re-
pede de ori ce idee buna si frumósa. Si este bine,
ca este asia. Foculu teneretii este bine se arda si se

incaldiésca cât mai intensivu, pentru cá acésta cal-
dura se-se streplanteze in societate, si apoi aici mo-
derata de calcululu betraniloru se produca energi'a
trebuintiósá pentru o buna punere in aplicare a ideí-
loru mari, cari sustienu si promovéza mersulu cul-
turalu alu popóreloru.

Si in apati'a si indiferentismulu, in carele ve-
demu, ca se strepune de multe ori societatea nòstra,
prin multele greutáti ale vietii actuale, este neape-
ratu de trebuintia, cá junimea nòstra, ómenii teneri,
cari intra in viétia practica, se vina, si se-si incépa
carier'a cu cât mai multu din acelu focu, propriu nu-
mai teneretii, cá se potem se imprumutàmü si noi
cei betrani din acelu focu; si inbinandu-lu apoi cu
calcululu si moderatiunea, carea trebuie se caracteri-
seze pre betranu, se-se produca in societatea intréga
mai multa energia pentru o lucrare cât mai spornica
si mai productiva pre tóte terenele.

Ne-am pusu pre acestu terenu astádi vorbindu
cu elevii esiti la sfersitululu anului scolasticu espiratu
din scól'a nòstra teologica-preparandiala.

S'au pregatitu pentru grele slujbe acesti ómeni,
pentru preoti'a si dascal'i'a romanésca, si anume s'au
pregatitu pentru acele cariere, prin cari voimü se fa-
cem viitorulu neamulu romanescu din aceste párti.

Ei bine! Acesti ómeni au esitu din scóla toti cu
pregatirile si cunoscintiele teoretice trebuintiósé, pen-
tru cá se póta intrá in servitiulu bisericeii si scólei.
Ei voru aduce aici si foculu, propriu ómeniloru te-
neri; si noi cei betrani vom trebui se semtimü acestu
focu, si ne vom incaldí neaperatu de densulu.

Dar betranii au totdeun'a mai multe detorintie;
si seriositatea, carea trebuie se caractiriseze pre be-
tranu, i-impune, cá se fia scrupulosu si punctualu
intru implinirea ori carei detorintie.

Lucratoriuulu bunu in nici o cariera nu se face
numai prin scóla, ei mai multu de cât prin scóla se
face prin viétia si prin societatea, in carea intra. So-
cietatea are deci detorintie facia de ómenii teneri pre
cari i-primesse, si i-angájéza in servitiulu seu. si

anume prim'a detorintia a societãtii este, cá se-le arete, si se-i puna se intuésca terenulu de lucrare cu ochii lor proprii.

Biserie'a si scól'a este terenulu de lucrare alu acestoru ómeni. Le presentãmu deci astãdi acestu terenu de lucrare, si-i invitãmu se-lu privésca si se-lu observeze bine cu tóte sensurile, si in specialu se-lu véda, se-lu pipaia, si-se auda tóte, cá apoi despre tóte se póta cugetá cu tóta maturitatea.

* * *

La noi in biserica si in scóla se lucréza ceea ce se póte; dar despre ceea ce se lucréza, seau nu se lucréza in biserica si in scóla se vorbesce multu mai multu, decât ceea ce trebuiesce. Este pré mare disproperti'a dintre vorba si lucrare, si este pré micu numerula lucratoriloru, si pré mare numerulu vorbitoriloru. Ómenii, cari lucréza, n'au timpu de vorba multa, sunt ocupati cu lucru, si le remane pré putienu timpu, seau chiar de locu de a-si permite lucsul, cá se mai face si densii macar din cand in cand câte putiena parada de vorba. Apoi acesti ómeni, ocupati fiendu cu lucru, nu se pré vedu, nu se pré audu, n'au timpulu fisicu de perdutu se-se arete la lume; si deci multa vreme potu se remana uitati si nebagati in seama de cealalta lume.

Si nu este omu in lume, si mai cu seama omu teneru, carni'a se-i placa o astfelu de stare. Lucsul si splendórea fia chiar si numai unu lucsu si o splendóre, produsa prin vorbe, are multa putere atrage-tória. I-place, si i-magulesce fie carui omu a face parada cu ceea ce are. Si daca Ddienu nóue, romaniloru, nu ne-a datu averi, cu care se facem lucsu, apoi incercãmu de multe ori multi dintre noi a face lucsu cu câte putiena parada de vorba; ér succesulu parata, ce din cand in cand se aréta pre acésta cale facia de unii, ne face si pre altii revnitori dupa densulu. Ne gasimu de multe ori sedusi si noi a-ne pune la vorbe si la parada de vorbe; si pre cand vorbimu, vorbimu cá se-ne fia, uitãmu, cà avemu detorinti'a si de a lucrá aceea, ce ne este datu se lucrãmu, si faptice detori suntem se lucrãmu.

Pre acésta cale aluneca usioru si ómeni bestrani, dar alunecati odata se patignescu, si o astfelu de cadietura de multe ori se intempla, de nu se mai póte repará, ér pretiulu si resplat'a este o viétia perduta si o lume zapacita.

* * *

La noi sunt scumpi lucratorii, in ale bisericei si scólei, pentru cá sunt multe de lucratu si putieni lucratorii, si anume bunii lucratori. De aceea ne sunt fórt scumpi ómenii, pre cari ni i-au datu la sfersitulu anului scolasticu espiratu scól'a nóstra.

N'avemu nici celu mai micu cuventu de a-ne indoí, cà acesti ómeni nu voru devení cu totii cei mai buni lucratori.

Dar toti acesti ómeni sunt ómeni teneri; si omulu teneru se seduce usioru de curentu. Apoi cu-

rente, cá si in tóta lumea, sunt si in societatea nóstra. Si astãdi nu se mai póte tagaduí „mod'a“ si „modernu“ lucru este la noi a dascalí pre unulu si a criticá, seau chiar insultá si calumniá pre altulu.

Cu putintia este, cá si ómenii teneri, cari intra acum in viétia, se tréca si prin acésta ispita. Cu putintia este, cá vorbele, si parad'a de vorbe se-se incerce a-i seduce si pre densii si a-i cascigá pentru acestu nefericitu curentu.

Si omulu teneru in genere are multe pãrti bune, dar intre cele multe bune are si o parte rea, voiesce adeca dela unu timpu se esperieze si densulu, si se mai traiésca, si se lucreze si dupa esperienti'a s'a si nu totu dupa esperienti'a altor'a.

Si astfelu fiend omulu teneru din firea lui, ne-aperatu cà si ómenii nostri teneri, cand iesu in viétia, procedu toti pre acésta cale. — Fia! . . .

Inse pentru cá bine se fia, vom dice teneriloru absolventi ai scólei nóstre numai unu singuru lucru, si anume aceea ce pretinde viéti'a dela fiacare omu, se judece si se aléga singuru cu judecat'a s'a ceea ce este bine; ér pentru cá acésta judecata se fia buna, se iea de modélu legea Domnului, carea nu insiéla nici odata, si carea este cea mai buna busola, pentru cá cinev'a in tóte se fia liberu si independentu.

Parsimoniulu.

I.

Trecundu secerisiulu tinerimei scolarie, vrendu nevrendu ni-se indrepta atentiunea asupra altui secerisiu, asiá dicundu asupra secerisiului materialu, carele oresi-cum este eflussulu gandirei, munciei si a neobositeloru incordãri. Dintrunu anghiu alu patriei pana in celu-alaltu, poporulu alerga si aduna ceea-ce Ddienu a datu. Secerisiulu inse nu resplatesce in de ajunsu munc'a poporului, cà-ci pre unele locuri au inecatu apele, ér pre altele grindin'a a nimicitu in dilele ultime aproape tota speranti'a esauriatului agronomu. Cu tote aceste, de dupre cele ce ni-se raporteza din diferite tienuturi, secerisiulu anului acestui'a nu póte fi numitu intre cele mai slabe; elu va vindecá multe, dar' nu tote ranele dorerose ale bietului muncitoriu, cà-ci trebuintiele de statu pretindu atâte dàri, in càtu ganditoriu ne preocupatu abiá si-mai pote intipuí, cà sarcinile publice se voru mai urcá.

Cautandu oblu in faci'a presenteii situatiuni economice, plinu de ingrijire ni-se areta venitoriuulu nu celu de totu indepartatu alu poporului nostru, si ne tememu ca nu cum-va poporulu se se imburde sub greumentulu sarcineloru, ce-lu apesa. Si temerea nostra se radima pre adeverulu, cà sarcinile sunt cu multu mai grele si mai multe, de càtu isvórele de venitu. O scimu acést'a cu totii, dar' o scie si inalt'a ocarmuire; inse de ajutatu nu ajuta nimene. Noi inse, cu micu si mare, suntemu astfelu ateratori de olalta, cà unulu fara de altulu nu potemu esistá.

Dreptu aceea trebuie se cugetăm și se aflăm unu mediu vindecatoriu și se conservăm poporul de cris'a economica, ce lu-amenintia cu atâtă furie.

Productele spirituali, ce impun și sunt epocali, tote bine sunt effussulu esperintiei, asiá numite copie de dupre natura. Si candu stăm in faci'a unei situatiuni amenintiatorie, pre cum este cris'a economica, credem noi, că érași numai natur'a ni-va oferí mana de ajutoriu intru aflarea balsamului vindecatoriu.

Si intru adeveru, deca scurtăm, aflăm in natura doue esemplarie — modélu; un'a vorbesce mai lamuritu de câtu cea alalta și ne invetia, cum avemu se procedem deca e se fimu scutiti de crancen'a lovitura a crizei economice.

Furnic'a și Albin'a sunt fiintiele, dela care avemu se invetiăm, și aici se ne ajutăm. Ambele ne spunu se lucrăm neincetatu și totu odata se fimu câtu mai crutiatori.

Diliginti'a și parsimoniulu sunt dar armele, cu care fiindu prevediuti potemu privi plini de incredere in faci'a venitorului.

Diliginti'a și parsimoniulu sunt doue vertuti, care inaltia pre omu la fericire atâtu vremelnica, câtu și vecinica.

Diliginti'a și parsimoniulu sunt doue margaritarie scumpe, a căroru valoare nu se pote esprima.

Istori'a ni-dovedese, că popórele diligente si-au creatu in lume positinne respectabila; dar cele crutiatorie si-au asigurat pre pamentu esistintia perpetua. A fi diligentu, dar nu si crutiatoriu insemneza, a scí multe, dar a nu scí folosi nemicu; s'au dora mai buna ar fi asemenarea deca am díce, că *diliginti'a* fora de parsimonia este ca si *sciinti'a* fora de moralitate. Betranulu Socrate a dísu că *sciinti'a* fora de moralitate, sau moral'a fora de *sciintia* n'ajunge nemicu, Omulu este omu numai deca are *sciintia* și moralitate. Este mai reu omulu cu *sciintia* dar fora de moralitate, de câtu celu cu moralitate, dar fora de *sciintia*. Noi inse dicemu, că numai fiindu crutiatori și diligenti totu odata, potemu sperá se ajungem, ca se impunem ore-candu.

Referitoriu la *diligintia* s'au dísu multe in colónele foi nostre, dar despre *parsimonia* s'a vorbitu mai raru. Se vedem dara ce este *parsimoniulu* și avantajiele ce se potu sperá si ajunge dintrensulu.

Noi întielegem sub *parsimonia* s'au crutiare întrebuintiarea planuita spre scopuri salutarie a oricárei agonisite. A folosi avntulu nostru spre scopuri salutarie noue și omenimei numimu noi *parsimonia*. Si fiind-că nici unulu nu trăim in lume numai pentru noi insine, ci mai antái si pentru cei mai de aproape ai nostri, apoi pentru omenimea întreaga; de aici ni-se impune o datorintia santa, ca mai alesu acum, cand suntem pre timpulu secerisului, se stăm bine si se gandim corectu asupra nostra.

E dreptu că dările directe și indirecte ne apesa; este adeveratu că celu ce a obositu trebuie se guste din rodurile sale! Dar cine pote afirmá cu positivitade, că impregiurările nu se voru schimbá mai in spre reu? Cine sta bunu, că temperatur'a nu va fi in anii urmatori mai nefavoritoria vegetatiunei de câtu in acestu anu mediceru? Care dintre noi pote díce siguru că poterile sale trupesci lu-voru ajutá in venitoriu totu ca pana aici intru castigarea trebuintieloru materiali?

In faci'a acestui-feliu de întrebări tot insulu stăm și gandim seriosu și dicemu: Pre mine me pote ajunge întrebarea acést'a, pre mine cest'alalta și pre alu treilea alt'a d'al-destea. In urm'a urmeloru videmu, că fiecarele suntemu espusi.

Candu întrebăm acum: in ce modu ni-vomu scí ajutá, si unulu si altulu remanem detori cu respunsulu, ceea-ce calea ca valea, dar cum se suportăm nefericirea?

Parsimoniulu s'au crutiarea bine definita și bine priceputa este singurulu modu de mantuire.

Dar se luăm unu esemplu, si indata ne vomu luminá!

Unu agronomu de ai nostri a seceratu și are acum de totu 100 ctn. m. de gráu. Pretiulu mediu se-lu punem numai cu 6 fl. v. a.; elu are de aici dara 600 fl. v. a. Se întielege de sine că de aici trebuie solvite tote sarcinile publice, de dupa care se-i mai remana diumetate. De aici inse are se traesca intrunu anu de dile, pana la urmatoriulu secerisui, carele este in man'a lui Domnedieu. Traiulu este mai de multe feliuri: Cine are mai multu, traesce mai bine, si cine are mai pucinu, traesce mai modestu. Si unulu si altulu inse, deca pricepu insemnatatea *parsimoniului*, atunci si-aducu a minte de proverbulu romanescu, ce díce, că mai bine se-ti para reu, că ai mancatu s'au beutu prea pucinu, de câtu se te caesci, că ai mancatu si beutu prea multu. Asiá dara la tota ocasiunea se fimu precauti si se dicemu, că deca n'asiu avea astádi numai 50 cr. si nu 60 cr., cāti am in fapta, atunci asiá este, că ar' trebui se traescu numai din acei 50 cr. Celu ce are dara se cheltuesca 60 cr. la dí, acel'a se crutie 10 cr, si eta că tieranulu nostru a crutiatu intrunu anu 36 fl. v. a.; alu doilea ca densulu érași atâtă, alu treilea de asemenea si celu ce are mai multu, respective mai pucinu, se crutie totinsulu proportiunalu cu starea s'a materiala!

On. nostri cetitori voru díce la tote aceste: „*Frumose teorii!*“ „*Cu buna seama le-a scrisu unulu, carele nu scie necadiurile nostre!*“

Asupra acestoru teorii inse lumea culta a trecut de multu la ordinea dilei si s'a convinsu, că se potu straformá in realitate; é deca se potu in tierile apusene ale continentului nostru, de ce se nu se pota realisá si la noi? Se vedem inse cum?

II.

Toti scimu, deca nu altmintrea, celu pucinu dupa nume, de instituttele economice. Intre acestea numeràm noi *cassele parsimoniali si societàtile de asecurare*. Cele de antâiu au menitiunea pre de o parte se primesca dela ori cine bani si se-i intrebuintieze in modulu sie-si cunoscutu, ér pentru acést'a intrebuintiare se deobliga legalminte a solvi respectivului unu percentu óresi carele, 4, 5 ori 6 dupa 100 fl. intrunu anu; ér pe de alta parte se stee la dispositiune cu sumele trebuintiose la cei ce ajungu in lipsa de bani, firesce-cà si aici pre langa detragerea percenteloru permise prin lege. Societàtile de asigurare au menitiune se previna la ori ce nefecire materiala, ce pote bantuî pre unu omu óresi-carele.

Mai alesu cassele de pastrare s'au documentatu de cele mai avantajoze institute, cari potu ajutá omului la parsimonia. Si in lumea culta a apusului nici cà vei aflá vre unu satu mai impoporatu, se tacemu de comunele urbane si de cetàti, in care se nu esiste celu pucinu o cassa de pastrare. Acolo alerga totinsulu, ca furnic'a si albin'a si-si duce denariulu seu, ca nu cumva avendu-lu in mana se-lu predeze intr'unu momentu nepreungetatu. Firesce-cà totinsulu in feliulu seu. Functionariulu la inceputulu fie-carei luni, palmasiulu la inceputulu fie-càrei septemani, ér agromonii la secerisui.

Functionariulu cu salariu de 800 fl. traesce greu la orasiu: dar deca impregiuràrile ar ajunge ca elu se aiba nu 800, cà numai 700 fl., atunci sermanulu ar suspiná adencu, in fine totusi ar trebú se traesca. Palmasiulu celu-ce are la septemana 4 fl., ar trebú se o incurce si deca ar avea la septemana numai 3 fl 50 cr. Agronomulu celu ce a seceratu 100 ctn. m. de grâu, de siguru ar trebú se o duca si deca ar' fi seceratu numai 95 ctn. m.

Sciutu este, cà omulu numai atunci ajunge cev'a, deca si-scie demandá sie-si. Se-si demande acum si functionariulu, si palmasiulu si agromomulu, si cel'a se rumpa din cele 800 fl. la anulu numai 50 fl., palmasiulu la septemana numai 50 cr., si agromomulu la anulu numai 5 ctn. m., adeca 30 fl. si aceste sume se le depuna totinsulu in cass'a de pastrare, si atunci n'avem se ne mai tememu nici unulu de calamitatea, cu care ne amenintia cris'a economica.

Functionariulu, care servesce 30 ani, ponendu in fie care anu câte 50 fl. in cass'a de pastrare, va scote atunci de acolo, computandu 5% si camat'a cameteloru, frumos'a suma de 3959 fl. — Palmasiulu, carele a depusu in fie care septemana 50 cr., adeca anualminte 26 fl., va avé dupa 30 ani 1868 fl. Agronomulu din cei 30 fl. anualminte, va avé dupa 30 ani 2156 fl. v. a.

Si deca li-ai dice acum la fie-carele, cà dupa 30 ani se-ti arete si unulu si altulu capitalele amin-

tite acolo, atunci ti-ar respunde dandu din umeri si dicundu cà lu-batjocuresci, sciindu-lu cà abiá se ajunge de pre o dí pre alt'a. Omulu nu crede, inse realitatea este acést'a. Romane acumu se aretàm, cum se facemu ca se se deprinda totinsulu la parsimonia, si atunci credem a fi facutu unu lucru bunu si de interesu generalu!

(Va urmá.)

PASTORAL'A

Prea Santitului Ghenadie, Episcopu alu Eparchiei Argesiu, catra prea Cucernicii Protoierei.

(Continuare si fine.)

Nu uitati aceste cuvinte, fiind cà sunt prea instructive si importante. Deci ceea ce trebue se unésca pre crestini, este legatur'a pabei. O frumoasa legatura dice St. Chrisostomu fiind-cà unindu-ne pre unii cu altii, ne unesce tot odata cu Dumnedieu.

Santulu Apostolu Pavelu numesce pacea o legatura si ne indémna se lucramu pentru a o conservá; càci in adeveru, pacea nu se póte pastrá decât cu multa grija; de óre-ce sunt imprejuràri nenumerate, când deca nu vom fi cu multa bagara de séma, cu rabdare si perseverantia, ea va fi turburata. Apoi aretendu si temeiturile, pentru ca se iubimu pacea, marele Apostolu adauge: „cà noi nu suntemu de cât unu corpu.“ Acestu corpu este biseric'a, care este corpulu misticu alu lui Isusu Christosu, càruia El este capu si noi toti suntemu membre, Isusu Christosu facandu-se omu, ne-a unitu pre toti in omulu pe care l-a luat, pentru ca se fimu cu Densulu un'a precum si elu cu Parintele Ceresu un'a sunt. Prin vrajba inse ne opunemu dragostei nemarginite, ce Isusu Christosu a avutu pentru noi intrupandu-se. Când crestinulu se invrajbesce cu fratii sei, cari sunt membre ale lui Isusu Christosu, se invrajbesce cu Densulu, ii-sfasie membrele sale si aduce rane corpului seu misticu, dupre cum si Evreii alta data au adusu rane corpului seu pamentescu, când l-au batutu si impunsu cu cuie, restignindu-l pre cruce.

Totusi crim'a acelor ucidietori a fostu póte multu mai mica decâtu este pecatu acelor'a cari-sfasie corpulu seu misticu prin divisiuni; càci membrele corpului seu pamentescu sfasiate prin pasiune au fostu restabilite prin slavít'a inviere, pe candu ranele ce se aduceu corpului seu misticu adesea nu se mai potu vindecá si membrele sale divisate nu se mai potu reuní. Noi avem mare ingrijire asupra trupului, ca nu cum-va vre-un membru se fi smintitu de la locul seu; si când ni-s'ar intemplá vre-o asemenea nenorocire, suntemu sdrobiti de frica si de durere; de ce dar se n'avemu celu pucinu atâta grija asupra corpului misticu alu lui Isusu Christosu si asupra fratiloru nostri, cari sunt membrele sale, pentru a nu le sfasiá prin divisiuni.

Apoi dupa ce St. Apostolu Pavelu a disu: „Voi nu sunteti de cât unu trupu,“ mai adauge: „Voi nu sunteti de cât unu sufletu“, pre care cuvinte explicandu-le St. Chrisostomu dice: cà precum in noi sufletulu este care animéza totu corpu, de si membrele sunt deosebite, asiá si Dumnedieu ne-a datu duhulu seu, ca se ne unésca pre toti ori càta deosebire ar fi intre noi prin conditi'a sociala, vresta si temperamentu. Asia eráu uniti primii crestini, despre cari ne spunu faptele Santiloru Apostoli: „Iar multimea celoru ce au crediutu avea o inima si unu sufletu“ (Act. Apost. IV, 32); de unde urméza: cà deca nu vomu fi uniti intre noi, nu putem avé duhulu lui Christosu: „Er de n'are cine-va duhulu lui Christosu, acel'a nu este al lui“ (Rom. VIII, 9.)

La glasulu Dumnedieescului Mantuitoriu alu Santiloru Apostoli si alu santei sale Biserici, se unesce si glasulu intregului universu, cari ne îndemna se iubimu pacea. Când ceriulu, pamentulu si marea, dice St. Grigorie de Nazianz, aceste capete de opera ale a-tot-puterniciei lui Dumnedieu sunt in buna armonie; când fie-care elementu se marginesce in cerculu desemnatu de Creatoriulu lor, fara se lupte asupra altuia si se turbure armonia, care trebuie se existe in tote părțile universului, frumusețea lumii este perfecta si nimenea nu si-ar putea inchipui o opera mai admirabila; si din protiva tota frumusețea se distruge, indata ce disordinea se pune in părțile lumii si pacea ce le unia incepe a se sdruncina. Apoi, fiind-că toate elementele in universu nu se sustienă de cătu prin unire si concordie, nu trebuie ore se invetiamu că ele ne îndemna neincetatu se iubimu pacea, dupre exemplulu lor?

Aceste sfătuirii, din isvorulu cel salutaru alu Dumnedieestiloru scripturi si mariloru dascali ai Bisericeii, am crediutu folositoru se le puneti in vederea cucerniciloru Preoti din coprinsulu aceluia judetiu si printr' insii a se aduce la cunostinta filor nostri sufletesci, mai vertosu in acele dile mari si sante ale patimiloru Domnului nostru Isusu Christosu, când sant'a Biserica indemna cu staruinta pre totu crestinulu, ca fora pregetu si cu ardore se se pregătésca pentru sant'a si luminat'a di a Invierei Domnului, spre a primi cu constientia curata si inima zelosa pe prea santulu, prea curatulu, de viatia datatoriulu si nemuritoriulu trup si sangele alu Domnului, spre santirea, spre luminarea, spre tari'a, spre vindecarea, spre sanatatea sufletului si a trupului, spre ertarea peccatorulu si spre viat'a de veci; ér nu spre judecata, s'au spre osinda, căci dice Santulu Apostolu Pavelu: „Se se ispitésca omulu pre sine si asiá din pane se manance si din paharu se bea; că celu ce mananca si bea cu nevrednicie, judecata lui, si mananca si bea, nesocotindu trupulu Domnului“ (Corint. XI, 28, 29.)

Ceremu dar de la Cucerniciile loru servitori ai santului Altaru si coajutatori ai nostri in vi'a Domnului, ca se purifice constientiele pastoriloru prin bai'a penitentiei, se vestésca filor sufletesci cuventulu vietiei si al impacarei cu Dumnedieu, cu sine insii si cu aprópele si se-i hranesca cu panea invetiaturei si adeverului; căci asia lucrându voru primi de la mai marele Pastoriloru, Domnulu Isusu Christosu, plat'a cuvenita servului, care a stiutu se-si indeplinésca datori'a ce i-s'a incredintiatu: cu zel, abnegatie si devotamentu, ér din partea noastră dragoste parintésca si arhierésca bine-cuventare.

† *Episcop Ghenadie de Argesiu.*

(Dupre „Romani'a Libera“ din 30. Aprile 1888.)

Scól'a confesionala si invetiatoriulu poporalu.*)

(Destinulu ei, scopulu sublimu si modulu ajungerei scopului.)

Scól'a este acelu foculariu, de unde se revérta lumin'a cea infocatu strelucitória, carea luminéza sufletele ómeniloru, intocmai precum razele sórelui luminéza pamentulu.

Scól'a este mijloculu celu mai siguru alu mantuirei tuturoru popórelor; prin scóla s'a adusu lumea la stadiulu civilizatiunii de adi; prin scóla s'a amelioratu starea popórelor. Ea are a cresce generatiunea viitória; ea are se fie doctorulu trupuriloru si alu sufletelor generatiunii viitore in tóte directiunile. Ea are se dicteze

* Acestu óperatu s'a cetitu in adunarea generala a reuniunei inv. din dieces'a Aradului. Joi dupa Pascii, a. c.

fiecărui individu fora deosebire de genu — cum trebuie se traésca in lume, ca se póta innaintá, — modulu de a vietii intre patriotii si connationalii sei inradecinandu la anim'a fiecărui datorintiele ce le are catra Dumnedieu si deaprópele, catra tronul si patrie, catra natiunea si religiunea s'a.

Scól'a are se cultiveze in modu directu si indirectu pre poporu la ambitiunea de a nu se lasá inderetrulu altor popóre — cari tocmai asemenea sunt daruite de Dumnedieu cu acele insusiri, ca si poporulu nostru — carele din lips'a de scoli adeverate este indretrulu altor popóre, cari mai nainte decât noi au inceputu a pune pondu mai mare pre scóla.

Scól'a ca atare este locul, unde se pune fundamentulu fericirii unui popor in tóta privinti'a, — dar cu atât mai vertos scól'a noastră confesionala, carea se deosebesc de alte scoli precum de cele comunale si de statu — căci a noastră scóla, fiind confesionala, este in strensa legatura cu biseric'a deci are santa datorintia de a cresce generatiunea religiosu — moralicesce, căci sciutu este, că nici un poporu fara crescerea religiósá morala nu póte se esiste un timpu mai indelungatu.

Prea evident lucru este că — câte popóre sunt in starea cea mai infortória, tóte au o crescere religiosá morala mai multa de cât poporulu nostru. Nu trebuie se mergemu departe căci vedemu in jurulu nostru nemtii, cătu sunt de devotati pentru biseric'a si in fine numai in astfelu de poporu este si póte fi constantia si tarie sufletésca, ér unde sunt cascigate aceste insusiri, acolo apoi de sine urmésca diliginti'a, carea si-are urmarile sale incofonate cu succese bune si infortorie.

Nu dicu cum că dóra scól'a confesionala nu are partea sa rea, ceea ce din punctu de vedere al incunjurării mijlócelor de discordie si ne intielegere intre cei primii factori si luptatori ai civilizatiunii poporale (preotii si invetiatorii) nu voiescu se amintescu cu aceasta ocaziune. Voiu aminti inse fórte pucinu despre scólele de statu si cele comunale din propria-mi convingere cu ocaziunea unei excursiuni prin parti de acele cu scoli comunale si de stat, unde mi-se ineca sufletulu de dorere, vedindu că de si elevii invétia objectele de invetiamentu prescise in lege, dar crescere religiósá morala dupa recerintiele timpului nu.

Scól'a confesionala este adi pre acelu nivelu, de possiede un caracteru pretiuitu de tóta lumea culta, este si trebuie se fie tesaurulu celu mai scumpu al unui poporu că-ci precum am disu de aici provine fericirea unui poporu. Si cum că scól'a este tesaurulu celu mai scumpu al unui popor-trebuie facutu ca el se simtiésca aceea, documentatu cu esemple vii si educatu asia, ca de sine se pricepa valórea scólei, cautandu la tóte ocaziunile scopulu scólei atât de maretu: „*Promovarea culturai si innaintarea poporului, pre tóte căile atâtu in scóla câtu si afora de scóla, atât in privinti'a economica materiala, câtu si morala, nationala si religionara.*“

Onor. Adunare generala! Cum se nu fie scól'a tesaurulu celu mai scumpu alu unui poporu si mai vertosu cea confesionala, carea fiind cu biseric'a un trup, un scopu urmarindu, au sustienutu poporulu in religiune neclintitu in tempii cei mai vitregi, precum lu-tiene in diu'a de azi si lu-va tiené si pre mai departe, si cu cătu se va inradecina simtiulu religionaru si moralu intrun popor, cu atât va fi mai tare, erou si puternicu pre tóte terenele acestei vietie.

Ca se vedeti, resp. se vi documentezu Domnilor! că această este asia, vi-servescu cu un esemplu istoricu si anume: Dupa invingerea stralucita a Germaniei contra Franciei la anii 1870—71. capii Germaniei si ai altor

poteri europene mersera la Cancelarul germanu Bismark se-i gratuleze pentru invingerea cea glorioasă contra Franciei; — ér Cancelarul germanu suridiendu li-dice: „Domnilor! Intradéveru strelucita invingere am facutu, dar meritulu nu este al meu, deci déca voiti intr'adeveru a multiamí celoru ce merita, apoi se mergeti si ea impreuna cu Dvóstra se li-multiumimu invetiatoriloru populari, cari ni-au datu in mana o generatiune bine crescuta, religiósá morala si ca atare poternica-ascultatóre si bine disciplinata, deci a loru este meritulu.

Totu atunci a disu Bismark catra capii germani „Dati-mi si scól'a in manile mele, si in scurtu timpu reformeaza tóta lumea.“ Acestea le-a disu fiind-cá a fostu si este unu omu de totu practicuu carele a adevéritu cu fapte, cá numai scól'a póte aduce pre ori ce poporu la fericire.

Cá scól'a buna este fericirea unui popor am dis-o intielegendu, cá scól'a are invetiatoriu popularu cualificatu dupa recerintiele timpului si locului.

Prea bine se scie aceea, cá nimenea nu pote dá cuiva aceea, ce nu are; asia si invetiatoriu nu póte se invetie pre unu poporu numai aceea, ce elu scie si mai multu ba, cá n'are de unde. Astea acum anulu le-a intonatu Il. S'a Dlu Episcopu. Pre langa tóte aceste, cá aceast'a este un adevéru nerestornaveru, totusi me voiu abate dicendu: Cá noi ca invetiatori in puterea subliméi chiamári, ce o avem, avem detorintia a innaintá cu timpul si cu alte poróre, cá-ci déca ne vomu marginí la aceea ce am invetiatu, nu departe vomu merge, pentru cá déca vomu analisá cu deameruntulu, ce am invetiatu, apoi vom affá, cá am invetiatu fórté pucin; timpul inse pretinde multu si timpulú chemarea nóstra nu-ne permite a remané datori, cá-ci remanendu datori, amu remasu spre detriméntulu unei generatiuni atátu de scumpe, carea s'au ne-va bine cuventá, s'au ne-va osendi.

Har domnulu! Iubitiloru colegi! Cá am ajunsu timpul acela, de nu ne mai potemu plange, cá nu potemu cascigá pentru crescerea poporului si a generatiunei lui cele de lipsa si anume o cultivare necesaria, penru-cá adi in institutul acest'a se crescu totu atatia luceferi ai natiunei nóstre, cari cu radiéle intieptiunei loru voru respandí lumina in tóte partile locuite de romani.

Noi inse, cei cari am esitu din paretii instituteloru pedagogice ante de aceasta cu 10—15 s'au 20 de ani si n'am fostu asia de norocosi, a ni poté insusi atáte sciintie framóse, câte se propunu adiin institutulu pedagogicu, cu atát mai vertosu nu trebuie se ne lasamu inderetru, — ci se ni cascigamu materialu bunu, in abundantia, ca astfeliu se avemu de unde dá celoru ce dela noi ascépta, se li-damu, procurându-ne cãrti conductóre la scopu si prin cetire désa de cãrti metodice, practice si instructive se ni putem insusi cele de lipsa pentru ca scótele noue incrediute se le potemu dirigea si provedé cu cultur'a necesara si corespundetoria legiloru si timpului.

Totu despre scóla am vorbitu si despre invetiatoriu popularu, cá ci ei doi suntu lumin'a luméi si sarea pamentului, dar despre subjectulu scólei, carele este lucrulu principalu n'am vorbitu si anume despre scolari, cari suntu vii'a „*vii'a de lucratu*“ baz'a pre care se razima speranti'a fericirei neamului nostru. Scolarii suntu nisce maleditie tinere, pre cari cum le vomu incovoia in aceea forma voru remané — dar' numai cáva timp — cá-ci in viéti'a sociala pasindu, chiaru arareori déca au vedintu esemple rele dela cineva, fórté cu mare usiurintia le-au insusitu si cu incetulu s'au ruinatu fundamentulu celu bunu pus in scóla — cá-ci sciuta este cá-omul este inlinat si spre bine si spre reu, si ca se nu fie inclinat spre reu — trebuie cultivatu. Cu cátu cinev'a e

mai cultivatu, cu atátu se scie padí mai multu de totu ce e reu si stricatiosu pentru elu, familie si natiunea s'a.

Asia suntemu noi cu scolarii, cá in fraged'a loru tineretia, când abia se desvólta in ei priceperea intelectuala de a invetiá a cetí, a scrie, socoti si altele, si când e de 12 ani, când mai bine ar pricepe, cá ce invetia, atunci paresesce scól'a si pasiesce in lumea cea larga pre la vite, lucru etc., unde incetulu cu incetulu uita si de nu tot, dar fórté multu. — Aceast'a o vedemu mai vertosu iubitoru colegi! când din elevii nostrii ajunge vreunulu inrolatu si tramite parintiloru câte-o epistola; aceea inse este atátu de scintita in cátu te rusinezi aducendu-ti a minte cá respectivulu ti-a fostu scolaru, carele dóra ca scolaru a scrisu fórté bine si regulatu. Deci uitandu a scrie, a potutu uitá si altele.

Pentru ca de acést'a calamitate se scapámu si acésta nefericire pentru o generatiune se o incunjuramu, dupa pucin'a mea esperintia, ce o am ca invetiatoriu popularu, avemu un expedientu fórté poternicu si anume: „Scól'a de adulti si prelegeri publice.“

(Finea va urmá.)

D i v e r s e .

* *Joi in 30. Iunie 1888*, s'a intrunitu veneratulu consistoriu alu Aradului, in Siedintia plenaria, in care — intre altele, — Domnii asesorii cei noui, au depusu juramentulu, si au intratu in functiune.

Tota in acea siedintia s'au revedintu si pertractarea lasemantului dupa fericitulú Teodoru Poppu, prin care se infintieza o fundatiune pentru stipendii, sub administratiunea veneratului consistoriu, acceptanduse in modu finalu atátu impacatiunea cu Domn'a veduva, cátu si cu legatarii. Astfeliu fondurile de stipendie in dieces'a nostra, s'au mai sporitu cu vreo 50,000 fl.

In fine s'a comunicat conclusulu veneratului sinodu eparchialu, de a se investí si in realitati o parte din averea diecesei.

* *Raportu oficialu despre starea sementuriloru.* Inaltulu ministeriu de comerciu, industrie si agricultura, de dupa datele pana la 9. Iuliu st. n., raporteza despre starea sementuriloru urmatóriele:

1. Secerisiulu gráului s'a inceputu in tota tiar'a. Referitoriu la cantitate recolt'a este medie, dar calitatea este mai buna ca de medilocu. Din multe parti se anuncia taciune.
2. Secar'a este in cantitate mai pucinu ca medilocia dar calitatea este buna, mai alesu in Ardealu. Paiéle inse valoreza pucinu.
3. Orzulu promite secerisii bunisora atátu cualitativu, cátu si cuantitativu.
4. Rapiti'a care deja se triera, are cuantitate submedie, dar calitate buna.
5. Cucuruzulu mai alesu pre partea stanga a Tissei si prin regiunea Muresiului nu lassa nemicu de dorita.
6. Pastaiosele au profitatu multu prin ploile din a dou'a diumetate alui Iuniu. De asemenea cartofii.
7. Canep'a si inulu se desvólta frumosu si promitu recolta buna.
8. Tutunulu mai alesu pre langa Tiss'a si prin Ardealu se desvólta bine; din mai multe locuri se anuncia cá suferé de insecte.
9. Napii de zacharu si burgundele, precum si cele alalte plante, bortose promitu recolta medioera.
10. Lutiern'a si Trifoliulu inca se desvólta bine, numai adunarea loru este opacita prin ploi.
11. Fenu si otava, in urm'a ploiloru de Iuniu, va fi de ajunsu, dar prin regiunea Bihariei mai pucinu.
12. Viele, care au scapatu de grindina si nu suntu atacate de philoxera, promitu rodu mediu.
13. Referitoriu la pome, de pretotindenea se anuncia recolta fórté slaba, cá-ci pomii au de-

geratu in parte mare din caus'a frigului neindatenatu. Numai perii si nucii s'au aretatu mai rabdurii.

Din acestu raportu oficialu potemu constatá, cá in genere anulu acest'a se numera intre anii cei medioeri, sta adéca multu inderatulu anului trecutulu. Poporulu va simti mai multu ca pana acum greumentulu sarcineloru ce le suporta, cu atátu mai vertosu, cu cátu cá nu e sperantia de urcarea pretiurilor, de ore-ce im piatile straine, unde productele nostre afláu trecere, acolo suntemu amenintiati de productele altoru tieri, cum e Russi'a, Romani'a, Engliter'a si Franci'a. Cu tote aceste inlesnirile de comunicatiune, ce s'au facutu la noi in timpulu mai nou, ni-usuizeza in cátuva positi'a si ne face se sperámu cá mai alesu gráulu va avé trecere bunisiora.

* *Furtuna infricosiata* a bantuitu in Dominec'a trecuta pre la 4 óre d. am. regiunea Versietiuului. Unu ventu orcanicu a descoperitu o multíme de case atátu in Versietiu, cátu si in satele de prin pregiuru, ér grindin'a de marimea óneloru de gaina a sdrobotu ferestile, a prefacutu in noroiu tote semenatúrilor si viele si a periclitatu animale si mai multi ómeni, pre o femee a uciso. Dupa unu patrariu de ora inseninandu-se ceriulu, orasiulu si tota regiunea Versietiuului prospiciáu ca si dupa unu adeveratú potopu. Sermana poporatiune! Ore avéva cineva mila se acopere suferintiele celoru nenorociti?

* *Hymen.* Joi'a trecuta pe la 9 ore a. m. s'a cununatu in biserica nostra catedrala dlui *Georgiu Dringáu* advocatu in Tinc'a cu dn'a *Corneli'a Frusi'a*. Nou case-torituru li-dorimu viatia plina de fericire.

* *Divortiu.* Regele Serbiei Milanu voesce se se despartiesca de soci'a s'a regin'a Natali'a, precum se díce din cauza, cá nici unulu nú este multumitu cu portarea celui — alaltu. Spre scopulu acest'a sau si intraprisu pasii necesari, dar regin'a se opune.

* *Necrologu.* Domineca la 26. Iuniu st. v. c. se condusera la cimenteriuulu parohiei ortodoxe romane Barateasu ossamintele reci ale preotului veteranu *Constantinu Mintiu*, sub diriginti'a aloru trei preoti, asistati de patru invetiatori si cinci cantareti din poporu cu noue ministranti dintre elevii scolei parohiale in faci'a intregi poporatiuni ortodoxe din parochia si aloru 15 persone notabile neromane din locu. Repausatulu in domnulu a servitu la altariu cu credintia si zelu vrednicu de imitatu in timpu de 48 ani si a fostu cinstitu si iubitu de toti, cáti l'au cunoscutu. Portandu in spate 72 de ani s'a dusu la cele eterne ca se-si iae resplat'a din manile creatoriului. Unulu dintre cei trei preoti a rostitu cu acésta ocaziune unu frumosu discursu funebru, pre carele din lips'a spatiului lu-vomu publicá intraltu numeru. Asociandu-ne si noi la cei ce-jalescu pre defunctulu i-dícemu: se-i fie tierin'a usiora si memori'a binecumentata!

* *Necrologu.* Joi in 23. Iuniu st. v. c. repausá in domnulu vredniculu nostru invetiatoriu *Petru Guiu* din comun'a Misc'a in comitatulu Aradu, dupa unu morbu scurtu de aprindere de plumani. In 25 fú condusu la odichna eterna insocitu de tota poporatiunea din comuna si de multi amici si cunoscuti din comunele invecinate. Tenerulu nostru invetiatoriu a fostu ca anume nascutu pentru carier'a invetiatoresca, si inzestratu cu frumose cunoscentie si-a facutu datorinti'a totu de un'a cu scumpe-tate, servindu mamei sale de radímu si consolare, ér poporatiunei ca esemplu de moralitate. Depunendu si noi o lacrima pe momentulu seu, i-dícemu ca Ddieu se-i resplatesca activitatea nobila, asiediandu-i sufletulu intre cei drepti!

* *Notariu nou* s'a alesu dílele trecute in comun'a Curticiu din comitatulu Aradu. Intre cei patru con-

curenti Canditati a intrunitu maioritade de voturi notariulu substitutu dl. *Demetriu Bott'a* romanu aradanu. Felicitandu pre alesulu, dorimu si noi ca se fie spre bucuriea poporului nostru sirguintiosu din aceea comuna.

* *Esamenele publice* dela scol'a nostra de fete din Sibiu s'au finitu cu succesu preste acceptare. La cuventulu de incheiare alu dlui directoru Albini a respunsu multumindu corpului didacticu delegatulu comitetului asociatiunei transilvane dlui prof. *Ioanu Popescu* in termini semnificativi. La numit'a scola de fete cu 1 Sept. n. c. suntu a se ocupá trei posturi de invetiatori, unulu cu titul'a de directoru, apoi unu postu de invetiatore si unulu pentru directrice, la cari comitetulu publica deja concursu. Atragemu prin acést'a si noi atentiunea celoru ce ar' aspirá la unulu s'au altulu dintre acele posturi.

* *Canalulu Panam'a* cea mai stralucita victorie a regelui industrei se va realisá in curendu, cá-ci din cele 2 milioane de obligatiuni a imprumutului cu lozuri de 720 milioane s'au acoperitu la primul apelu 800,000; cele alalte obligatiuni le-a luatú asuprasi sindicatulu de Banchieri.

* *Portile de feru,* strimtorile Dunarei la esirea din tiara, inca voru fi regulate in curendu, cá-ci guvernulu a emisú deja o comisiune cinstatoria din 15 ingineri, ca se elaboreze planulu de regulare.

* *Comitetulu* „Reuniunei invetiatoriloru gr. or. romani din tractulu Lipovei“ este convocatu la siedintia ordinaria pe 28. Iuliu st. nou a. c. in localitatea scolei gr. or. romane din opidulu Lipov'a, la 9 óre a. m. — *B. Codreanu*, I. v. presied.

Concursu.

Se escrie concursu pentru ocuparea postului invetiatorescu dela scol'a de fetitie din comun'a *Covasintiu* dioces'a Aradului, inspectoratulu Siriei, cu terminulu de alégeru pre 7/19. August 1888.

Emolumintele impreunate cu acest post suntu: a) in salariu banalu 300 fl., b) doue patrare pamentu estravilvanu, in a cáru posesiune va intrá numai dupa predarea loru, ce se speredu, cu inceputulu anului 1889, c) pentru conferintie 12 fl., d) 12 orgii lemne de focu, din care e a-se incaldi si scol'a, e) pentru scriptoristica 5 fl, f) curatoratu 24 fl., si in fine cuartiru liberu.

Dela recurente se recere a dovedi, cá suntu romane de religiunea gr. or. si cá au frecuentatu prelegerile la atare institutu publicu prestandu calculu bunu, cá au esamenu de cualificatiune pentru statiuni de clas'a prima, esamenu din limb'a magiara si in fine, déca a servitu dejá ca invetiatóre, atestatu de conduita.

Déca nu se voru aflá invetiatóre competente, se voru primí in candidare si voru poté fi alesi si invetiatori, cari suntu datori, fara alta remuneratiune, a infiintiá coru vocalu celu multu in siese luni dela intrarea s'a in functiune. Petitiunile astfeliu instruate, adresate comitetului parochialu din Covasintiu, suntu a-se suscerne, pana in 4/16. August protopresviterului si inspectorelui, *Georgiu Popoviciu* in Siri'a (Világos.)

Recurentele, eventualu recurentii, sunt pofiti a-se presentá in sant'a biserica, pentru a-si dovedi desteritatea in cantu si tipicu, cá-ci, alegendulu invetiatoriu, va fi obligatu a servi, fara alt'a remuneratiune, si ca cantoru alu bisericii.

Covasintiu, la 15/27. Iuniu 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu cercualu.

Se publica concursu pentru ocuparea aloru doue posturi invetatoresci dela scól'a confesionala din comun'a **Ternov'a**, dieces'a Aradului, inspectoratulu Siriei cu terminulu de alegere pre **6/18. Augustu 1888.**

Emolumentele suntu:

a) La scol'a I, in bani gata: 220 fl., 2. pentru cuartiru 20 fl. 3. Unu caru de fenu — 8 fl. 4. Siese orgii de lemne numai pentru folosinti'a invetatoriului — 24 fl. 5. Pentru scriptoristica 4 fl. 6. Pentru conferintie 5 fl. 7. $\frac{1}{2}$ din intravilanulu scólei si 8. stolele usuate dela inmormentári, unde va fi chiamatu.

b) La scól'a III. in bani gat'a 200 fl., ér tóte celealalte emolumente suntu egale cu cele enumerate la scól'a I. Cei ce dorescu a ocupá unulu din aceste posturi, au pana in 4 Augustu a. c. a-si suscerne petitiunile lor, adresate com. parochialu din Ternov'a, protopresviterului si inspectorelui cercualu, Georgiu Popovicu, in Siri'a (Világos), ajustate conformu prescrizeloru legii.

Recurentii suntu pofiti a-se presentá in sant'a biserica pentru a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu, cá alesii voru functioná, fara alta remuneratiune si ca cantori ai besericii.

Ternov'a, la 14/26. Iuniu 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu concerninte.

—□—

Pentru ocuparea postulu invetatorescu din comun'a **Ciaciu**, prot. Halmagiului, inspectoratulu Plescuti'a cu terminu de alegere pre a **20/1. Augustu 1888. dupa amédiali la 4 óre.**

Salariu anualu este:

a) in bani 250 fl.,
b) 5 orgii de lemne, din care se va incaldí si chi-li'a de invetiamentu.

c) cuartiru, camar'a si un staulu pentru vite,
d) gradina pentru legumie,
e) dela inmormentári, unde va fi pofit 40 cr.

Dela recurenti se pretinde esamenu de cualificare din limb'a rom. si magiara, si a se presentá in vre-o serbatóre la biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

—□—

Pentru ocuparea postulu invetatorescu din comun'a **Magulicea** prot. Halmagiului inspectoratulu Plescuti'a cu terminu de alegere pe-a **20. (Iuliu) 1. Augustu 1888. la 9 óre demanétl'a.**

Emolumentele anuali suntu:

a) in bani gata 200 fl.,
b) 5 orgie de lemne,
c) cuartiru,
d) gradina de legumi si
e) unde va fi pofitulu la inmormentare 40 cr.

Dela recurenti se pretinde esamenu de cualificare de limb'a rom. ér cei si cu esamenu de limb'a magiara vor fi pre feriti; pana la diu'a de alegere a se presentá in vre-o Duminec'a séu serbatóre la biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recursele ajustate conform Statutulu Org. adresate com. par. ale trimite inspectorelui scol. Ioanu B. Farcasiu in Plescutia post. ult. Gurahonez pana in a 18/30. a. c.

In contielegere cu comitetele parochiale:

Ioan B. Farcasiu m. p.,
preotu, insp. scól.

—□—

In institutulu „Zsigaiannu“ din Oradea-mare, se primescu pe anulu scol. 1888—9 ca stipendisti inca 5 elevi

rom. gr. or. studenti la gimnasiulu seu scólele reale din locu, cari gratuitu vor capetá provisiunea intréga in acestu institutulu.

Recursele ajustate cu:

a) Estrasu de botezu.
b) Testimoniu scolasticu.
c) Atestatu de paupertate, si
d) Certificatu despre vaccinare sè substérna pana la **3/20. August, a. c.** la adresa: „*Senatului Fondatiunei Zsigaiane in Oradea-mare,*“ Nagy-Várad, uri-utca 401. sz. (görög-keleti Consistorium.)

Totodata se aviséza onor. publicu interesatu, cá in institutulu acest'a vor poté fi primiti si vor capetá provisiunea intréga si elevi pe plat'a de 16 fl. la luna, cari fiindu rom. gr. or. vor studiá la scólele din locu.

Insinurările au sè se faca la Dlu advocatu *Nicolau Zigre*, in Oradea-mare pana la finea lunei lui *August a. c.* Oradea-mare, 18/30. Iuniu, 1888.

Senatulu Fundatiunei
„Zsigaiane.“

—□—

Dupa ce in urm'a concursulu publicatu prin comitetulu nostru parochialu din **Veresmort**, in protopresviteratulu Lipovei pentru deplinirea parochiei nóstre vacante de acolo, nu s'a insinuat nici unu recurinte: prin acest'a se mai publica concursu pentru aceea parochie si din partea subscrisulu Consistoriu diecesanu cu terminu de **30 de dile dela prima publicare.**

Emolumentele parochiei suntu: un'a sesiune pamentu, birulu si stolele usuate.

Recurentii la acest'a parochie, vor avé a-si inaintá acestui organicu recoursele lor, instruite in sensulu statutulu organicu pana in 30 de dile dela prim'a publicare.

Arad, in 22. Iunie 1888.

Consistoriulu diecesanu ort.
rom. alu Aradului.

—□—

Pentru indeplinirea definitiva a postulu invetatorescu la scól'a confesionala gr. or. romana din comun'a **Ciacov'a**, protopresv. Timisiorii, se publica concursu pana la ultim'a lui **Iuliu a. c. st. v.**

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu:

1) In bani gat'a 500 fl.
2) Pentru lemne 50 fl. dintre cari este si scól'a a-se incaldí.
3) Pentru scripturistica 6 fl.
4) $2\frac{1}{2}$ jugere de pamentu aratoriu, si cuartiru liberu cu jumetate de gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se substérna recursulu ajustatu cu atestatu despre absolvirea preparandiei, despre cualificatiunea din limb'a statulu si cea germana, si eventualminte si cu alte atestate, adresatu catra comitetulu scolaru gr. or. rom. din Ciacov'a langa Timisior'a pana la terminulu sus defiptu, avénd a-se presentá in vre-o Dumineca sau serbatóre in st. biserica pentru de a-si aretá desteritatea in cântari si tipiculu bisericescu.

Din siedinti'a comitetulu scolaru gr. or. rom. din Ciacov'a, tienuta in 14. Iunie 1888.

Nicolau Uzon, m. p.
presiedinte.

In contielegere cu D. DEMETRIU DOLG'A, inspectoru scolaru eparchialu din Timisior'a.

—□—